

Forslag til endring av forskrift om særavgifter

1. INNLEDNING – BAKGRUNN

I St.prp. nr. 1 (2006-2007) Skatte-, avgifts- og tollvedtak ble det foreslått å innføre CO₂-avgift på gass til oppvarming av boliger og næringsbygg fra 1. juli 2007. Forslaget ble vedtatt av Stortinget 28. november 2006. Begrunnelsen for avgiften er å hindre at gass til oppvarmingsformål utkonkurrerer andre mer miljøvennlige alternativer, for eksempel biobrensel.

Det er forutsatt at den nærmere avgrensning av avgiftsplikten mv. skal skje i forskrift. På denne bakgrunn har departementet utarbeidet forslag til endring av forskrift om særavgifter. Forslagene er nærmere kommentert i punkt 3 nedenfor.

Det er videre forutsatt at avgiften må avklares med EFTAs overvåkingsorgan (ESA) før den kan tre i kraft. Finansdepartementet sendte 8. mars 2007 brev til ESA der vi la til grunn at avgiften faller utenfor regelverket for offentlig støtte. Departementet avventer tilbakemelding fra ESA.

2. GJELDENDE REGELVERK

2.1 Stortingets avgiftsvedtak

Etter Stortingets vedtak om CO₂-avgift på mineralske produkter § 1 bokstav a og b skal det betales CO₂-avgift på mineralolje og bensin. Fra 1. juli 2007 skal det etter avgiftsvedtaket § 1 bokstav c og d også betales CO₂-avgift på naturgass og LPG, som er gassene som benyttes til oppvarming.

Fritak for avgiftsplikt er fastsatt i avgiftsvedtaket § 2. Etter § 2 nr. 4, slik bestemmelsen blir lydende fra 1. juli 2007, er gass til annen bruk enn oppvarming mv. i boliger og næringsbygg fritatt for avgift.

2.2 Forskrift om særavgifter

De fleste særavgifter reguleres nærmere i forskrift 11. desember 2001 nr. 1451 om særavgifter (særavgiftsforskriften). Det samme må gjelde CO₂-avgiften på LPG og naturgass. Dette innebærer at blant annet forskriftens alminnelige bestemmelser om avgiftspliktens inntreden, dokumentasjon for avgiftsfritak, registrering, avgiftsoppgave og –betaling, kommer til anvendelse på de nevnte gassene.

CO₂-avgiften på mineralolje og bensin reguleres av særavgiftsforskriften kapittel 3-6. Departementet foreslår at CO₂-avgiften på LPG og naturgass reguleres i samme kapittel. Det redegjøres for gjeldende bestemmelser i punkt 3 nedenfor sammen med departementets forslag.

3. DEPARTEMENTETS FORSLAG

3.1 Stortingets avgiftsvedtak

Avgiften omfatter gass til oppvarming mv. i boliger og næringsbygg. Det er reist spørsmål om gass til bruk i veksthusnæringen må anses som oppvarming av næringsbygg som er omfattet av avgiftsplikten.

Gass til veksthusnæringen benyttes både til oppvarming og for å fremme veksten. Sistnevnte formål kan tilsi at gass til veksthusnæringen ikke omfattes av avgiftsplikten. Dersom veksthusnæringen skal fritas for avgift anser departementet det hensiktsmessig med et uttrykkelig fritak. Generelle avgiftsfritak bør fastsettes av Stortinget. Departementet vil derfor vurdere å foreslå avgiftsfritak for veksthusnæringen i Revidert Nasjonalbudsjett 2007.

Departementet vil også vurdere om det bør presiseres i avgiftsvedtaket at avgiftsplikten omfatter alle bygg, se nærmere omtale i avsnitt 3.2 nedenfor.

3.2 Forskrift om særavgifter

Særavgiftsforskriften kapittel 3-6 gjelder som nevnt CO₂-avgift på mineralolje og bensin. § 3-6-1 inneholder nærmere bestemmelser om avgiftspliktens omfang. Departementet foreslår at det i nye bokstaver c og d fastsettes at avgiftsplikten omfatter henholdsvis Liquefied Petroleum Gas (LPG) og naturgass. Begrepsbruket antas å være godt innarbeidet i bransjen og det legges til grunn at ytterligere avgrensning ikke er nødvendig.

Avgiftsgrunnlag og -beregning reguleres i særavgiftsforskriften § 3-6-2. Avgiftsgrunnlaget for mineralolje og bensin er liter. For LPG og naturgass er beregningsgrunnlaget henholdsvis kilo og standardkubikkmeter. Avgiftsgrunnlaget framkommer av Stortingets avgiftsvedtak, men foreslås også tatt inn i forskriften § 3-6-2 på samme måte som for mineralolje og bensin. Det foreslås at bensin og mineralolje reguleres i første ledd og at gjeldende annet ledd om innblanding av biodiesel og bioetanol tas inn her. LPG og naturgass foreslås regulert i henholdsvis annet og tredje ledd.

Etter særavgiftsforskriften § 3-6-4 gis det avgiftsfritak ved utførsel dersom utført mengde er over et visst kvantum. For mineralolje er grensen 4000 liter og for bensin 400 liter. Naturgass leveres i hovedsak i bulk og det synes derfor ikke behov for en nedre grense for avgiftsfritak. For LPG foreslås at grensen settes ved 150 kg.

Fritaket for gass som leveres til annen bruk enn oppvarming av boliger og næringsbygg foreslås regulert i særavgiftsforskriften § 3-6-6. Fritaket slås fast i første ledd. I samme bestemmelse foreslås det presisert at avgiftsplikten ikke bare gjelder gass til oppvarming av boliger og næringsbygg, men også gass til oppvarming av andre bygg, for eksempel skoler, barnehager, kirker, idrettshaller mv. Avgiftens formål tilsier at også slike bygg er omfattet av avgiftsplikten. Departementet vil vurdere om presiseringen også bør inntas i Stortingets avgiftsvedtak. Eventuelt forslag kan framsettes i forbindelse med Revidert Nasjonalbudsjett 2007.

Departementet legger til grunn at avgiftsplikten bør omfatte gass som benyttes både til direkte og indirekte oppvarming. Det foreslås derfor å forskriftsfeste i § 3-6-1 annet ledd at fritaket ikke omfatter gass som benyttes til direkte og indirekte oppvarming.

Det følger av Stortingets avgiftsvedtak at all LPG og naturgass i utgangspunktet er avgiftspliktig. Gass som benyttes til annet enn oppvarming skal imidlertid fritas for avgift. Spørsmålet er hvordan dette fritaket skal gjennomføres og hvordan man skal sikre seg at gass som er avgiftsfri likevel ikke benyttes til avgiftspliktig formål.

Kontrollproblemer gjør seg særlig gjeldende når det gjelder gass i forbrukertanker. Gassen kan benyttes til oppvarming, men kan også bli benyttet til avgiftsfrie formål (matlaging mv.). I praksis vil det være tilnærmet umulig både på forhånd å foreta en fordeling og i ettertid å kontrollere den faktiske bruk. Praktiske og kontrollmessige hensyn nødvendiggjør derfor etter departementets oppfatning at gass i forbrukertanker må være enten fullt ut avgiftspliktige eller fullt ut avgiftsfrie. Departementet legger til grunn at gassen i forbrukertanker i hovedsak benyttes til avgiftsfrie formål og foreslår at gass som leveres i forbrukertanker på mindre enn 20 kg ikke omfattes av avgiftsplikten, jf. utkastet § 3-6-6 annet ledd.

For øvrige leveranser av gass foreslår departementet at avgiftsfri levering av gass krever en erklæring fra bruker om at produktet skal benyttes til avgiftsfritt formål, jf. utkastet § 3-6-6 tredje ledd. Dersom gassen skal benyttes både til avgiftspliktig og avgiftsfritt formål, må kjøper foretar en fordeling ut fra antatt bruk. Den som avgir erklæringen er ansvarlig for at opplysningene er riktige og fullstendige, jf. også særavgiftsforskriften § 2-8 der det heter at avgiftsfritak skal kunne dokumenteres. Bestemmelsen er for øvrig utformet etter mønster av særavgiftsforskriften § 4-4-4 som fastsetter vilkår for avgiftsfritak for skip i utenriks fart mv. Et system med erklæringer innebærer at fritaket i stor grad vil bli administrert av de avgiftspliktige. Dersom systemet med erklæringer som grunnlag for fordeling av avgiftspliktig/avgiftsfri bruk blir svært omfattende og avgiftsteknisk komplisert, vil gjennomføringen av fritaket måtte vurderes på nytt. Dette gjelder særlig i tilfeller der gassleveransen i all hovedsak benyttes til oppvarming.

Særlige regler om ansvar for avgiften er fastsatt i særavgiftsforskriften § 6-9. Departementet foreslår at bestemmelsens annet ledd også får anvendelse for gass. Dette innebærer at det er mottaker av gassen, dvs. den som avgir erklæring om bruken, som er ansvarlig for innbetaling av avgift dersom vedkommende ikke oppfyller vilkårene for avgiftsfritak. Krav kan kun rettes mot leverandøren dersom vedkommende visste eller burde ha visst at kravene for fritak ikke var oppfylt.

Gass antas i all hovedsak å bli levert fra registrerte virksomheter. Ikke registrerte virksomheter kan ikke levere gass uten avgift. Kjøper må i så fall søke om refusjon, jf. utkastet § 3-6-6 fjerde ledd.

4. ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER

Stortinget har vedtatt å innføre CO₂-avgift på LPG og naturgass som benyttes til oppvarming. Forskriftsutkastet er en oppfølging av dette.

Det er få aktører som innfører og produserer gass. Aktørene er i hovedsak allerede avgiftspliktige virksomheter, jf. at de innfører og produserer andre mineralske produkter som pr i dag er avgiftsbelagt. De praktiske og administrative konsekvenser i forbindelse med innføring av avgiften antas dermed å bli begrensede, både for de avgiftspliktige og for avgiftsmyndighetene.

I forskriftsutkastet er det foreslått at fritaket for gass som benyttes til annet enn oppvarming skal gjennomføres ved erklæring. Dette innebærer at fritaket i stor grad vil bli administrert av de avgiftspliktige, noe som vil innebære en viss økning i de administrative byrder for disse.

.....

Forskrift om endring av forskrift om særavgifter

Fastsatt av Finansdepartementet xx.xx 2007 med hjemmel i lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter og Stortingets avgiftsvedtak

I Finansdepartementets forskrift 11. desember 2001 nr. 1451 om særavgifter gjøres følgende endringer:

§ 3-6-1 nye bokstaver c og d skal lyde:

c) LPG (Liquified Petroleum Gas).

d) Naturgass.

§ 3-6-2 skal lyde:

Avgiftsgrunnlag og -beregning

(1) Avgiften for bensin og mineralolje beregnes pr. volumliter. Andel innblandet biodiesel i mineraloljen inngår ikke i avgiftsgrunnlaget. Importører skal kunne fremlegge prøve og analysesertifikat eller annen dokumentasjon fra produsent, som viser andel biodiesel i mineraloljen. Produsenter skal føre nøyaktig måling av biodiesel i mineralolje. *Annet, tredje og fjerde punktum* gjelder tilsvarende for andel bioetanol i bensin.

(2) Avgiften for LPG beregnes pr. kg.

(3) Avgiften for naturgass beregnes pr. standardkubikkmeter.

§ 3-6-4 skal lyde:

Det gis fritak for avgift ved utførsel av mineralolje dersom det utføres over 4000 liter. For bensin og LPG er grensen *henholdsvis* 400 liter og 150 kg.

Ny § 3-6-5 skal lyde:

Avgiftsfritak for gass som benyttes til annet enn oppvarming

(1) Gass til annen bruk enn oppvarming av boliger, næringsbygg og andre bygninger er fritatt for avgift. Fritaket omfatter ikke gass som benyttes til direkte og indirekte oppvarming.

(2) Gass som benyttes i enheter på mindre enn 20 kg er fritatt for avgift.

(3) Registrerte virksomheter kan levere gass uten avgift dersom gassen skal benyttes til avgiftsfritt formål. Det er et vilkår for avgiftsfritak at kjøper avgir erklæring om bruken av gassen. Dersom gassen skal benyttes både til avgiftspliktig og til avgiftsfritt formål, må det foretas en forholdsmessig fordeling ut fra antatt bruk. Erklæringen er gyldig for inntil ett år. Den som avgir erklæringen er ansvarlig for at opplysningene er riktige og fullstendige. Avgift skal innbetales til toll- og avgiftsetaten dersom det etter at erklæringen er avgitt, viser seg at gassen ikke benyttes til formål som forutsatt. Den registrerte virksomheten skal oppbevare erklæringen i ti år.

(4) For gass levert fra ikke registrerte virksomheter gis det refusjon av avgift. Søknad om refusjon sendes tollregionen.

§ 6-9 annet ledd skal lyde:

Ved levering av gass etter § 3-6-5, av elektrisk kraft etter § 3-12-4, § 3-12-9, § 3-12-10, § 3-12-11, § 3-12-13 og av mineralolje og smøreolje etter § 4-4-1 til § 4-4-3, er det mottaker som er ansvarlig for innbetaling av avgiften dersom vedkommende ikke oppfyller vilkårene for avgiftsfritak. I den utstrekning leverandøren visste eller burde ha visst at kravene for fritak ikke var oppfylt, kan krav rettes mot denne.